

חוק איגודי ערים, תשט"ו—1955 *

1. בחוק זה —

הגדרות

„רשות מקומית“ — עיריה או מועצה מקומית ;

„איגוד ערים“ — איגוד רשויות מקומיות סמוכות זו לזו ;

„תחום האיגוד“ — שטחן של כל הרשויות המקומיות המאוגדות באיגוד ערים, אלא אם הוגדר אחרת בצו המקים את האיגוד.

2. נתמלא אחד התנאים האמורים להלן ונתמלאו הוראות סעיף 3 בדבר תכנית יזומה, יקים שר הפנים, בצו שפורסם ברשומות (להלן — הצו המקים), איגוד ערים :

הקמת איגוד ערים

(1) רשויות מקומיות הציעו להתאגד באיגוד ערים לאחר שהחליטו על כך ושר הפנים אישר את החלטתן, ורשות מקומית אחרת הנוגעת בדבר לא התנגדה לתכנית היוזמה ;

(2) שר הפנים הציע לרשויות מקומיות להתאגד באיגוד ערים, והרשויות שהוצע להן להתאגד הסכימו לכך, ורשות מקומית אחרת הנוגעת בדבר לא התנגדה לתכנית היוזמה ;

(3) הממשלה החליטה על הקמת איגוד ערים לאחר שאחת הרשויות המקומיות שהוצע להן להתאגד, או רשות מקומית אחרת הנוגעת בדבר, התנגדה לתכנית היוזמה, או שהממשלה החליטה, מכל סיבה שהיא, לדון בתכנית היוזמה.

3. (א) המציע שרשויות מקומיות יתאגדו באיגוד ערים יכין תכנית יזומה שתפרט את הדברים שיש חובה, לפי סעיף 15, לפרסמם בצו המקים.

תכנית יזומה

(ב) שר הפנים יפרסם ברשומות הודעה על כל תכנית יזומה של איגוד ערים, ולכל רשות מקומית הנוגעת בדבר, בין שהיא כלולה בתכנית ובין שאינה כלולה (להלן — רשות מקומית מעוניינת), תינתן האפשרות לעיין בתכנית ובנספחיה ולא יינתן הצו המקים אלא כתום ארבעים יום מיום הפרסום.

(ג) כל רשות מקומית מעוניינת רשאית, תוך ארבעים יום מיום פרסום התכנית היוזמה, להגיש התנגדות בכתב על הכללתה או על אי-הכללתה בתכנית או על פרט מפרטי התכנית.

4. התנגדה רשות מקומית מעוניינת כאמור בסעיף 3 (ג), או שהממשלה החליטה לדון בתכנית היוזמה כאמור בסעיף 2 (3), תכריע הממשלה בנידון ושר הפנים לא יקים את האיגוד, אלא לאחר שהחליטה על כך הממשלה.

החלטת הממשלה

5. (א) שר הפנים או רשות מקומית מעוניינת רשאים לדרוש שהממשלה לא תחליט החלטה לפי סעיף 4, אלא לאחר שתקבל דין וחשבון של ועדת חקירה שתמנה לחקור בכל התנגדות שהוגשה ובכל דבר אחר שהממשלה הכלילה בסמכויותיה.
(ב) הודעה על מינוי ועדת חקירה תפורסם ברשומות.

מינוי ועדת חקירה

6. איגוד ערים הוא תאגיד ובמסגרת סמכויותיו הוא רשאי להתקשר בחוזה, לרכוש נכסים, להחזיק בהם ולהעבירם, לתבוע ולהיתבע ולעשות כל פעולה הדרושה למילוי תפקידיו.

איגוד ערים — תאגיד

* נתקבל בכנסת ביום ט' באדר תשט"ו (3 במרס 1955); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 215, תשי"ד, עמ' 285.

7. איגוד ערים יהיה גוף מבוקר כמשמעותו בסעיף 7 לחוק מבקר המדינה, תש"ט—
1949 י.
8. (א) איגוד ערים יתנהל על ידי מועצת איגוד ערים (להלן — המועצה).
(ב) כל רשות מקומית שבתחום איגוד ערים זכאית להיות מיוצגת במועצה על ידי נציג אחד לפחות, והיא תקבעו; משנקבעו רוב חברי המועצה רשאית היא לפעול.
9. אין להעניק לאיגוד ערים אלא סמכויות ותפקידים שהוענקו, או שמותר להעניק, על פי כל חיקוק לרשות מקומית שבתחומה, ובלבד —
(1) שלא תוענק לאיגוד ערים הסמכות להטיל ארנונות;
(2) ששר הפנים לא יעניק לאיגוד ערים סמכות או תפקיד שהוענק לרשות מקומית על פי חיקוק שביצעו בידי שר אחר, אלא לאחר התייעצות באותו שר;
(3) שלא תוענק לאיגוד ערים הסמכות לבצע בתחום ישוב שיתופי, פעולות המנוגדות לתקנון אותו ישוב; בפסקה זו, ישוב שיתופי — ישוב הנמצא בתחום שיפוטה של מועצה אזורית ורוב תושביו, שהם בני 18 שנה ומעלה, מואגדים באגודה שיתופית להתישבות.
10. הצו המקים את האיגוד אינו שולל מן הרשויות המקומיות שבתחום האיגוד סמכויות ותפקידים שבידן ואיגוד פוטר אותן מחובות שעליהן, אלא במידה שנקבע כך במפורש בצו.
11. (א) לא יחליט איגוד ערים על ביצוע מפעל מסויים אלא אם ערך לפני כן אומדן הכנסותיו והוצאותיו של המפעל והאומדן אושר על ידי שר הפנים.
(ב) איגוד ערים יערוך בכל שנה, במועד ובצורה שייקבעו בתקנות, הצעת תקציב המראה אומדן הכנסותיו והוצאותיו; הצעת התקציב תוגש לשר הפנים לאישור.
(ג) שר הפנים רשאי לסרב לאשר כל פרט שבהצעת התקציב; אולם לא יסרב שר הפנים לאשר פרט כאמור לפני שניתנה לאיגוד ערים הזדמנות להשמיע דברו.
(ד) התקציב שאושר כאמור יהיה תקציב האיגוד לאותה שנה ולא ישולם סכום מכספי האיגוד אלא על פי התקציב הזה ולא יתחייב האיגוד בשום התחייבות אלא לפיו או לפי החלטת האיגוד שנתקבלה כדין ואושרה על ידי שר הפנים.
12. בכפוף לכל הגבלה שבצו המקים, ובאישור שר הפנים, רשאי איגוד ערים להטיל על הרשויות המקומיות שבתחומו תשלומי כסף למימון תקציבו, לפי מכסות שיקבעו.
13. בכפוף לכל הגבלה שבצו המקים, ובאישור שר הפנים, רשאי איגוד ערים ללוות כספים לביצוע תפקידיו ולשעבד לשם כך את הכנסותיו ואת נכסיו, כולם או מקצתם; מטרת ההלוואה תפורש בהחלטת האיגוד ובאישור שר הפנים.
14. איגוד ערים רשאי, באישור שר הפנים, להתקין חוקי עזר לביצוע תפקידיו של האיגוד או לשימוש בסמכויותיו; הוראות סעיף 99 לפקודת העיריות, 1934¹, יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, על חוקי עזר כאמור, ובלבד שלא יטיל האיגוד אגרות היטלים אלא לכיסוי הוצאות הקמתו של מפעל שהקמתו היא מתפקידי האיגוד, או לשם החזקתו של מפעל כאמור כל עוד ובמידה שהאיגוד מחזיק בו.

¹ ס"ח 8, תש"ט, עמ' 33.

² ע"ר 1934, תוס' 1 מס' 414, עמ' 1.

15. הצו המקים יפרש —

- (1) תחומו של האיגוד, תפקידיו וסמכויותיו ודרכי הקניית רכוש והטלת חובות בקשר להקמת האיגוד ;
- (2) דרכי הרכבתה של המועצה, תקופת כהונתה, תקופת כהונתם של חבריה, תפקידיהם וסמכויותיהם של המועצה ושל חבריה וכן של מוסדות האיגוד האחרים, במידה שיהיו.

16. רשאי שר הפנים לקבוע בצו המקים הוראות בדבר —

- (1) תקופת קיומו של איגוד הערים ;
- (2) דרכי הקמתן של ועדות המועצה ;
- (3) דרכי הברור של חילוקי דעות בין הרשויות המקומיות לבין עצמן, וביניהן לבין האיגוד ;
- (4) דרכי צירופה של רשות מקומית לאיגוד ופרישתה ממנו, ובקשר לכך — הקניית רכוש, הטלת חובות, תיאום חשבונות וחלוקת חובות בין הרשויות הנוגעות בדבר לבין עצמן, וביניהן לבין האיגוד, הכל בכפוף להוראות סעיף 17, ובמידה שלא נקבעו הוראות כאמור בתקנות ;
- (5) דרכי מינוים של עובדי האיגוד ופיטוריהם, תנאי עבודתם, תפקידיהם וסמכויותיהם ;
- (6) דרכי פירוקו של האיגוד ;
- (7) שאר הוראות הנראות לו דרושות לביצוע הצו וכל ענין הנדון בו.

17. ביקשה רשות מקומית להצטרף לאיגוד ערים קיים ולא הסכימה רשות מקומית שבתחום האיגוד לצירופה, או לא הסכים שר הפנים, יחולו סעיפים 4 ו-5 בשינויים המחוייבים לפי הענין.

18. שר הפנים ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו לרבות תקנות בדבר —

- (1) דרכי פירוקו של איגוד ערים ;
- (2) דרכי צירופה של רשות מקומית לאיגוד ערים ופרישתה ממנה, בין עם הקמת האיגוד ובין לאחר מכן, ובקשר לכך — הקניית רכוש, הטלת חובות, תיאום חשבונות וחלוקת חובות בין הרשויות המקומיות הנוגעות בדבר לבין עצמן, וביניהן לבין האיגוד, הכל בכפוף להוראות סעיף 17.

ישראל רוקח
שר הפנים

משה שרת
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה